

Tarih: 07-06-2018

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

كُلُوا وَاشْرَبُوا وَابْسُوا وَتَصَدَّقُوا، فِي غَيْرِ إِسْرَافٍ وَلَا مَخِيلَةٍ

İSRAFTAN SAKINALIM

Medine’de sığağın ve kıtlığın yaşandığı günlerden biriydi. Peygamberimiz (s.a.s), Hz. Ebû Bekir ve Hz. Ömer ile birlikte sahabeden birini ziyarete gitmişti. Sahabî, bu değerli misafirlerin ziyaretinden son derece mutlu olmuştu. Zira Resûlullah’ın, hanesini ve bahçesini teşrif etmesi, onun için bir rahmet ve bereket vesilesiydi. Bir ağacın altına oturan misafirlerine o anda elindeki en güzel nimetler olan taze hurma ve soğuk su ikram etti. Rahmet Elçisi, hurmayı yiyip suyu içtikten sonra Allah’a şükretti ve şöyle buyurdu: “**Serin bir gölge, lezzetli bir hurma ve soğuk bir su... Allah’a yemin ederim ki, kıyamet günü bütün bu nimetlerden hesaba çekileceksiniz.**”¹

Aziz Müminler!

Peygamberimiz (s.a.s), yokluğun kol gezdiği bir zamanda bile nimetlerin hesabını hatırlıyor ve hatırlatıyordu. O, darlıkta da bollukta da her bir nimetin kıymetini bilmeyi ve israftan kaçınmayı öğretiyordu. Zira dinimizde israf haramdır. İsrâf, nimetin sahibi olan Yüce Allah’ın er-Rezzâk ismine saygısızlıktır. Bu yüzdendir ki Rabbimiz, Kur’an-ı Kerim’de müminleri bize anlatırken “**Onlar, harcama yaptıklarında ne israf ederler, ne de cimri davranırlar, bu ikisi arasında bir yol tutarlar**”² buyurmuştur. Peygamberimiz de “**Kibre kapılmadan ve israfa kaçmadan yiyiniz, içiniz, giyininiz ve sadaka veriniz**”³ hadisiyle tüketimin de bir ahlakı olduğunu dile getirmiştir.

Kıymetli Kardeşlerim!

İsrâf, sahip olduğumuz nimet ve imkânları ölçüsüzce kullanmaktır. Har vurup, harman savurmaktır. Hiç tükenmeyecek gibi bilinçsizce harcamaktır. Allah Teâlâ’nın bahşettiği nimetlere karşı bir nankörlüktür

İsrâf. Ve israf, sadece sofralarımıza hasredilemeyecek kadar kapsamlı bir kavramdır. Mesela akıl nimetini iman ve hikmetle buluşturamaması, insan için en büyük israftır. Şu kısacık ömrümüzün dünya ve âhiretimize faydası olmayan beyhude meşgalelerle heba edilmesi, zamanın israfıdır. Zararlı alışkanlıklarla zihnin ve beden tehlikeye atılması, sağlığın israfıdır. Sahip olduğumuz ilmi ve tecrübeyi insanlığın hayrına kullanmamak, bilginin israfıdır. Kendisinden yaratılıp beslendiğimiz toprağın, hayat kaynağımız olan suyun, her bir nefesimizde muhtaç olduğumuz havanın kirletilmesi, tabiatın israfıdır. Gelecek nesillere mamur ve yaşanılır bir çevre bırakmamız gerekirken, bize emanet edilen yeryüzünü kötülüklerin esiri haline getirmek, yaşadığımız kâinatın israfıdır.

Kıymetli Müslümanlar!

Üzülerek belirtelim ki; günümüzde tam anlamıyla bir israf dünyasında yaşıyoruz. Savurganlık hayatımızın hemen her anını kuşatmış durumda. İnsanlık, daha çok kazanıp daha çok tüketmeye teşvik ediliyor. Harcamanın, hayatın anlamı gibi yansıtıldığı bir dünyada elbette bizim tüketim anlayışımız da hızla yara alıyor. Bir somun ekmek ile karnımızı bir gün doyurabilecekken Hollanda’da her gün yaklaşık 400.000 ekmek çöpe atılıyor.⁴ Yılda 170 milyon kilo meyve ve sebzenin israfiyle devasa çöp yığınları oluşuyor.⁵ Bütün bunlar neticesinde sadece yıllık yaklaşık 5 milyar Avromuz⁶ değil, aynı zamanda alın terimiz, servetimiz, dahası geleceğimiz heba oluyor. Oysa dünyada yiyecek bir dilim ekmek, içecek bir damla su bulamadığı için yılda on milyona yakın insan hayatını kaybediyor. Bu durumda mahrumun, mağdurun, yoksulun ümidi olan bizlere israfla mücadele konusunda büyük sorumluluk düşüyor.

Kardeşlerim!

Allah’ın bize verdiği her nimetin, hem imtihan vesilesi, hem de emanet olduğunu unutmamalıyız. Nimetin bizi dünya ve âhiret mutluluğuna erdirmesi için özen gösterelim. Her işimizde insaf, dengeli ve tutarlı davranalım. Yeme içmemizde, giyim kuşamımızda, harcamalarımızda ihtiyaç fazlası ve lüksten kaçınalım. Savurganlığın kişiyi iflâsa sürüklediğini ve Allah’ın rızasından uzaklaştırdığını aklımızdan çıkarmayalım.

Hollanda Diyanet Vakfı

¹ Tirmizî, Zühd, 39.

² Furkân, 25/67.

³ Buhârî, Libâs, 1; Nesâî, Zekât, 66.

⁴ Schipper, N. 25-01-2013. Voedselverspilling met 68% toegenomen. *Trouw* gazetesi. www.trouw.nl.

⁵ Kamsma, M. 09-03-2018. Doe maar wel een zakje en andere tips tegen verspilling. *NRC* gazetesi. www.nrc.nl.

⁶ Van Wechem, R. 16-01-2018. Deze korrels zijn er om voedselverspilling te voorkomen. *Trouw* gazetesi. www.trouw.nl.